

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne ... 2023,

kterým se mění zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o výkonu trestu odnětí svobody

Čl. I

Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 359/1999 Sb., zákona č. 3/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 52/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 346/2007 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 341/2010 Sb., zákona č. 181/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 276/2013 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 58/2017 Sb., zákona č. 165/2020 Sb., zákona č. 220/2021 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 305/2021 Sb., a zákona č. .../2023 Sb., se mění takto:

1. V § 3 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „O použití těchto omezení a donucovacích prostředků, nejde-li o předvádění odsouzeného mimo objekt věznice, Vězeňská služba bez zbytečného odkladu vyrozumí státního zástupce, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu.“.
2. V § 14 se slova „kterým se stanoví denní rozvrh chodu věznice, činnost odsouzených a jejich podíl na řešení otázek souvisejících se životem ve věznici“ nahrazují slovy „který upravuje denní rozvrh chodu věznice, činnost odsouzených, jejich podíl na řešení otázek souvisejících se životem ve věznici a další záležitosti, stanoví-li tak tento zákon“.
3. V § 16 odstavec 8 zní:
„(8) Pokud odsouzený, který není zařazen do práce a neodmítl bez závažného důvodu práci, nemůže ke dni, ke kterému probíhá rozúčtování pracovní odměny, volně nakládat s penězi ve výši dosahující alespoň částky 150 Kč, poskytne mu věznice sociální kapesné v takové výši, aby mohl volně nakládat s penězi ve výši odpovídající této částce.“.
4. V § 16 se odstavec 8 zrušuje.

Dosavadní odstavce 9 a 10 se označují jako odstavce 8 a 9.

5. V § 16 odst. 8 větě druhé se slova „, jakož i státního zástupce, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu,“ zrušují.
6. V § 17 odst. 5 a § 24 odst. 5 se slovo „finanční“ nahrazuje slovem „peněžní“.
7. V § 23 odst. 1 větě poslední se slova „nezbytné léčivé přípravky, potraviny pro zvláštní lékařské účely, zdravotnické prostředky a doplatky za ně, na zdravotní výkony nehrazené nebo částečně hrazené z veřejného zdravotního pojištění a na regulační poplatky nebo spojených s pořízením nezbytných osobních dokladů“ nahrazují slovy „zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění, regulační poplatky, nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem, nákladů spojených s pořízením nezbytných osobních dokladů nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání po propuštění a úhradu správních poplatků nebo odměny vynaložených v souvislosti s ověřením podpisu odsouzeného“.
8. V § 23 odstavec 3 zní:
„(3) Nejvyšší peněžní částku, za kterou může odsouzený jednorázově nakoupit, stanoví vnitřní řád věznice.“

9. § 25 včetně nadpisu zní:

„§ 25

Příjem peněz

(1) Věznice uloží na svůj účet, na kterém vede peníze odsouzených (dále jen „zvláštní účet“), peníze, které odsouzený předal věznici k úschově při nástupu do výkonu trestu nebo po přerušeni výkonu trestu, peníze zaslané odsouzenému do věznice během výkonu trestu, pracovní odměnu, sociální kapesné, peněžitou odměnu udělenou podle tohoto zákona a, pokud bezprostředně výkonu trestu předcházel výkon vazby nebo zabezpečovací detence, peníze zaslané po ukončení výkonu vazby věznicí, kde odsouzený vykonával vazbu, nebo po ukončení výkonu zabezpečovací detence ústavem pro výkon zabezpečovací detence. Peníze v cizí měně, které nelze směniti na českou měnu, uloží věznice společně s jinými věcmi odsouzeného.

(2) Věznice peníze z peněžité odměny udělené podle tohoto zákona eviduje odděleně.

(3) Věznice eviduje odděleně též účelově vázané peněžní prostředky, kterými jsou

- a) peníze zaslané odsouzenému, které byly při zaslání výslovně určeny na úhradu nákladů na zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění a regulačních poplatků a na nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem, a
- b) výživné na dítě včetně náhradního výživného, příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem, přídavek na dítě, peněžiti pomoc v mateřství, rodičovský příspěvek, sirotčí důchod náležející dítěti a jiné peníze zaslané odsouzené těhotné ženě nebo matce mající ve výkonu trestu u sebe dítě, které byly při zaslání výslovně určeny na úhradu potřeb dítěte.

(4) Účelově vázané peněžní prostředky eviduje věznice pro každý účel samostatně.

(5) Z peněz uložených na zvláštním účtu odsouzenému nenáleží úrok. Za uložení peněz na zvláštní účet věznici od odsouzeného nenáleží úplata.

(6) Odsouzenému, který ve výkonu trestu pracuje, a odsouzenému, kterému byly z peněz uložených na zvláštním účtu provedeny srážky, věznice jednou za kalendářní měsíc ve lhůtě stanovené vnitřním řádem věznice a ostatním odsouzeným jednou za kalendářní měsíc na jejich žádost poskytne informaci o výši zůstatku na zvláštním účtu ke dni vyhotovení informace včetně údaje o výši částky, se kterou může odsouzený nakládat, o výši úložného a o provedených srážkách. Informaci podle věty první poskytne věznice též při propuštění odsouzeného z výkonu trestu.“.

10. Za § 25 se vkládá nový § 25a, který zní:

„§ 25a

(1) Pokud byly odsouzenému do věznice zaslány peníze, věznice o tom odsouzeného bez zbytečného odkladu vyrozumí.

(2) Odsouzený má právo peníze zaslané mu do věznice odmítnout, nemůže však odmítnout peníze zaslané orgány veřejné moci nebo peníze zaslané v době trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nebo po prohlášení konkursu.

(3) Pokud odsouzený zaslané peníze odmítne, peníze se na jeho náklady vrátí odesílateli; nemá-li odsouzený dostatek peněz na jejich odeslání, odečte věznice náklady na odeslání z odesílaných peněz.“.

11. V § 26 odst. 2 se za slovo „zástupce“ vkládají slova „, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu“.

12. V § 26 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Věznice bez odkladu vyrozumí státního zástupce, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu, jestliže dojde

- a) k úmrtí odsouzeného,
- b) k pokusu odsouzeného o sebevraždu,
- c) k sebezpoškození odsouzeného s následkem přímého ohrožení života nebo s předpokladem újmy na zdraví, která porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje po dobu nejméně 7 dnů obvyklý způsob života odsouzeného a která vyžaduje lékařské ošetření, anebo k pokusu o takové sebezpoškození,
- d) k jednání, kterým jiná osoba odsouzenému mohla způsobit smrt nebo způsobila nebo mohla způsobit újmu na zdraví, která porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje po dobu nejméně 7 dnů obvyklý způsob života odsouzeného a která vyžaduje lékařské ošetření,
- e) k fyzickému útoku odsouzeného proti zaměstnanci Vězeňské služby při výkonu služby nebo práce, jiné osobě, která se nachází v objektech nebo prostorech Vězeňské služby, soudu, státního zastupitelství, ministerstva nebo v místech jejich činnosti, nebo proti jiné osobě během eskorty nebo předvádění odsouzeného,

- f) ke vzpouře nebo jinému odporu skupiny odsouzených proti povinnosti uložené tímto zákonem nebo na jeho základě řádem výkonu trestu nebo vnitřním řádem věznice anebo proti pokynu nebo příkazu, který vydal zaměstnanec Vězeňské služby,
- g) k jednání, kterým zaměstnanec Vězeňské služby neoprávněně zvýhodnil odsouzeného nebo neoprávněně vůči němu užil násilí, anebo k jednání zaměstnance Vězeňské služby, které má znaky zneužití pravomoci úřední osoby nebo úplatkářství,
- h) k útěku odsouzeného nebo k jinému jeho závažnému jednání, jímž zmařil nebo podstatně ztížil výkon nebo účel trestu, nebo
- i) k nepřetržitému odmítání stravy odsouzeným po dobu alespoň 5 po sobě jdoucích dnů.“

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

13. Za § 26 se vkládá nový § 26a, který včetně nadpisu zní:

„§ 26a

Sociální kapesné

(1) Pokud nemá odsouzený ke dni, ke kterému podle vnitřního řádu věznice probíhá rozúčtování pracovní odměny, na zvláštním účtu uložené peníze, s nimiž může volně nakládat, ve výši dosahující alespoň částky stanovené vyhláškou ministerstva, poskytne věznice odsouzenému sociální kapesné v takové výši, aby měl na zvláštním účtu peníze, s nimiž může volně nakládat, ve výši odpovídající této částce.

(2) Sociální kapesné se neposkytne odsouzenému, který v předchozím kalendářním měsíci odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil.

(3) Sociální kapesné poskytnuté v době, kdy byl odsouzený poživitelem důchodu z důchodového pojištění nebo obdobného peněžitého plnění vypláceného z jiného státu nebo mezinárodní organizací (dále jen „důchod“) nebo výsluhového příspěvku nebo obdobného peněžitého plnění vypláceného z jiného státu nebo mezinárodní organizací (dále jen „výsluhový příspěvek“), který nebyl zaslán do věznice, je odsouzený povinen vrátit. O povinnosti podle věty první rozhodne ředitel věznice, proti tomuto rozhodnutí může odsouzený do 3 dnů ode dne doručení podat stížnost řediteli věznice, který rozhodnutí vydal. Stížnost nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby. Při správě placení sociálního kapesného, které je odsouzený povinen vrátit, a pro uspokojování, vymáhání a zánik pohledávky na vrácení tohoto kapesného se použije obdobně § 36a.

(4) Sociální kapesné věznice poskytuje v termínech stanovených vnitřním řádem věznice.“

14. V § 28 odst. 2 písmeno i) zní:

„i) oznámit neprodleně věznici skutečnost, že je poživitelem důchodu nebo výsluhového příspěvku, a je-li důchod nebo jeho část anebo výsluhový příspěvek vyplácen z jiného státu nebo mezinárodní organizací, zajistit též jejich zaslání na zvláštní účet.“

15. V § 28 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:

„h) mít u sebe během výkonu trestu hotovost.“

16. V § 33 odst. 3 se věty druhá až poslední zrušují.

17. V § 33 odstavec 4 zní:

„(4) Věznice z pracovní odměny odsouzeného odvede pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění a zálohu na daň z příjmů fyzických osob; zbylou část uloží na zvláštní účet.“.

18. V § 33 se odstavce 5 a 6 zrušují.

19. § 35 včetně nadpisu zní:

„§ 35

Povinnost hradit náklady výkonu trestu

(1) Odsouzený je povinen hradit náklady výkonu trestu.

(2) Odsouzený není povinen hradit náklady výkonu trestu po dobu, po kterou

- a) nebyl nezaviněně zařazen do práce, pokud nebyl poživitelem důchodu nebo výsluhového příspěvku nebo mu za předchozí kalendářní měsíc nebyly na zvláštní účet připsány peníze, z nichž lze provést srážky k úhradě nákladů výkonu trestu,
- b) nedovrší osmnáctý rok věku,
- c) mu byly poskytovány zdravotní služby ve formě lůžkové péče, s výjimkou případů uvedených v § 36 odst. 2,
- d) byl zařazen do vzdělávacího nebo terapeutického programu s dobou výuky nebo terapie nejméně 21 výukových hodin týdně, nebo
- e) trest dočasně nevykonával.

(3) Výši nákladů výkonu trestu stanoví ministerstvo vyhláškou.“.

20. Za § 35 se vkládá nový § 35a, který včetně nadpisu zní:

„§ 35a

Rozhodnutí o výši nákladů výkonu trestu ve zvláštních případech

(1) Ředitel věznice rozhodne o výši nákladů výkonu trestu odsouzeného, který odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil nebo který je poživitelem důchodu nebo výsluhového příspěvku, který nebyl zaslán na zvláštní účet.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může odsouzený do 3 dnů ode dne doručení podat stížnost řediteli věznice, který rozhodnutí vydal. Stížnost nemá odkladný účinek.

(3) O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby.“.

21. V § 36 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) náklady na zdravotní služby včetně regulačních poplatků podle § 28 odst. 2 písm. k) a § 67b odst. 2 věty druhé,“.

22. V § 36 odst. 1 písm. c) se text „o)“ nahrazuje textem „n)“.

23. Za § 36 se vkládá nový § 36a, který včetně nadpisu zní:

„§ 36a

Společné ustanovení

(1) Povinnost uhradit náklady uvedené v § 35a a 36 zaniká, jestliže o ní ředitel věznice nerozhodl ve lhůtě 3 let ode dne, kdy tak mohl poprvé učinit.

(2) Při správě placení nákladů výkonu trestu, neuhrazených nákladů výkonu vazby a dalších nákladů spojených s výkonem vazby předcházejících tomuto výkonu trestu a dalších nákladů spojených s výkonem trestu se postupuje podle daňového řádu. Po dobu výkonu trestu lhůta pro jejich placení neběží.

(3) Pohledávky na náklady výkonu trestu, neuhrazené náklady výkonu vazby a další náklady spojené s výkonem vazby předcházející tomuto výkonu trestu a další náklady spojené s výkonem trestu se po dobu výkonu trestu uspokojují postupem podle tohoto zákona.

(4) Po odsouzeném, který byl propuštěn z výkonu trestu, vymáhá náklady výkonu trestu, neuhrazené náklady výkonu vazby a další náklady spojené s výkonem vazby předcházející tomuto výkonu trestu a další náklady spojené s výkonem trestu celní úřad. Vězeňská služba předá po propuštění odsouzeného z výkonu trestu celnímu úřadu nezbytné údaje o uložení nebo vzniku této platební povinnosti, včetně stejnopisu rozhodnutí s vyznačením právní moci a přehledu předávaných rozhodnutí.“.

24. V § 39a odstavec 3 zní:

„(3) Při správě placení náhrady škody podle odstavce 1 a pro uspokojování, vymáhání a zánik pohledávky na náhradu této škody se použije obdobně § 36a.“.

25. V části první hlavě II se za díl 4 vkládá nový díl 5, který včetně nadpisu zní:

„Díl 5

Nakládání s penězi uloženými na zvláštním účtu

§ 39b

Srážky

(1) Věznice každý kalendářní měsíc v den stanovený vnitřním řádem věznice provede rozúčtování peněz připsaných na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc. Při rozúčtování peněz provede srážky k úhradě

- a) výživného pro děti, kterým je odsouzený povinen poskytovat výživu, a pohledávek za náhradní výživné (dále jen „náklady na výživu nezaopatřených dětí“),
- b) nákladů výkonu trestu,
- c) přednostních pohledávek uvedených v § 279 odst. 2 občanského soudního řádu (dále jen „přednostní pohledávka“) a
- d) dalších pohledávek vůči odsouzenému.

(2) Zbývá část peněz uložených na zvláštním účtu, nejde-li o účelově vázané peněžní prostředky, sociální kapesné nebo peněžitou odměnu udělenou podle tohoto zákona, se rozdělí na kapesné a úložné.

(3) Srážky podle odstavce 1 se neprovádí z účelově vázaných peněžních prostředků, sociálního kapesného a peněžité odměny udělené podle tohoto zákona.

(4) Výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky nepodléhají pohledávky odsouzeného vůči Vězeňské službě, které výši odpovídají částce účelově vázaných peněžních prostředků připsaných ve prospěch odsouzeného, peněžité odměně udělené podle tohoto zákona, částce sociálního kapesného, částce kapesného a částce úložného do výše, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2.

(5) Výši podílu z peněz připsaných na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc určených na kapesné a úložné stanoví ministerstvo vyhláškou.

(6) Penězi připsanými na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) pracovní odměna po provedení srážek podle § 33 odst. 4, na kterou odsouzenému vznikl nárok v předchozím kalendářním měsíci,
- b) peníze, které byly během předchozího kalendářního měsíce odsouzenému zaslány do věznice a uloženy na zvláštní účet,
- c) peníze, které byly poskytnuty jako sociální kapesné, a
- d) peníze, které byly poskytnuty jako peněžité odměna udělená podle tohoto zákona.

(7) Při nástupu do výkonu trestu nebo po přerušení výkonu trestu se penězi připsanými na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc rozumí též peníze předané odsouzeným věznici k úschově.

§ 39c

Rozsah srážek

(1) Výši podílu z peněz připsaných na zvláštní účet za předchozí kalendářní měsíc určených na jednotlivé srážky podle § 39b odst. 1 stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Částka, která zbyla po provedení srážky z podílu stanoveného podle odstavce 1 určeného na srážku k úhradě

- a) nákladů na výživu nezaopatřených dětí, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů výkonu trestu, přednostních pohledávek a dalších pohledávek vůči odsouzenému a na úložné,
- b) nákladů výkonu trestu, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, přednostních pohledávek, dalších pohledávek vůči odsouzenému a na úložné,
- c) přednostních pohledávek, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, nákladů výkonu trestu, dalších pohledávek vůči odsouzenému a na úložné,
- d) dalších pohledávek vůči odsouzenému, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, nákladů výkonu trestu a přednostních pohledávek a na úložné.

(3) Částka kapesného, které by v daný kalendářní měsíc vzniklo odsouzenému, který odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil, převyšující částku stanovenou vyhláškou pro určení sociálního kapesného, se převádí postupně na srážky k úhradě výživného nezaopatřených dětí, přednostních pohledávek, dalších pohledávek vůči odsouzenému a na úložné.

(4) Částka úložného, která převyšuje výši stanovenou vyhláškou, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2, se použije postupně na srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, nákladů výkonu trestu, přednostních pohledávek a dalších pohledávek vůči odsouzenému. Částka, která zbude po provedení těchto srážek, se převede zpět na úložné.

§ 39d

Provádění srážek

(1) Částky srážek se zaokrouhlují na celé koruny směrem dolů.

(2) Byl-li odsouzený přemístěn do jiné věznice, pokračuje tato věznice v provádění srážek; pořadí vymáhaných pohledávek zůstává zachováno.

(3) Pro účely provádění srážek z peněz připsaných na zvláštní účet se výkonem rozhodnutí rozumí výkon rozhodnutí nařizovaný soudem podle občanského soudního řádu nebo zákona o zvláštních řízeních soudních, exekuce vedená soudním exekutorem, daňová exekuce nařizovaná správcem daně a exekuce nařizovaná správním orgánem.

§ 39e

Srážky k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí

(1) Srážka k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí se provádí na

- a) základě rozhodnutí soudu, kterým byl nařízen výkon rozhodnutí, a to ve výši stanovené tímto rozhodnutím,
- b) základě rozhodnutí soudu, kterým byla odsouzenému uložena povinnost hradit výživné, předběžného opatření, kterým bylo odsouzenému uloženo platit výživné, nebo soudem schválené dohody o výši výživného, a to do výše stanovené tímto rozhodnutím nebo dohodou,
- c) základě rozhodnutí Úřadu práce o přechodu pohledávky výživného na stát, a to do výše stanovené tímto rozhodnutím,
- d) žádost odsouzeného nebo, pokud s tím odsouzený vyjádřil písemně souhlas, též na žádost osoby, která je příjemcem výživného.

(2) Z částky sražené k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí se uspokojí nejprve běžné výživné a nedoplatky za dřívější dobu a pak pohledávky za náhradní výživné. Nepostačuje-li sražená částka k uspokojení všech pohledávek výživného uplatněných podle odstavce 1, uspokojí se nejprve běžné výživné všech nezaopatřených dětí, kterým je odsouzený povinen poskytovat výživu, a pak nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Nepostačuje-li však částka sražená k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí ani k uspokojení pohledávek běžného výživného všech nezaopatřených dětí, kterým je odsouzený povinen poskytovat výživu, rozdělí se mezi ně sražená částka poměrně podle výše běžného výživného bez ohledu na výši nedoplatků. Nepostačuje-li sražená částka k uspokojení

všech pohledávek za náhradní výživné, uspokojí se tyto pohledávky podle poměru běžného výživného.

(3) Příjemce výživného uvede v žádosti o provádění srážek k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí nebo na výzvu věznice, zda mu má být srážka k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí zaslána na jím uvedený účet nebo poukázána formou poštovní poukázky. Věznice sraženou částku zašle nebo poukáže příjemci výživného v kalendářním měsíci, ve kterém bylo provedeno rozúčtování.

§ 39f

Srážky k úhradě přednostních pohledávek

(1) Srážky k úhradě přednostních pohledávek se provádějí na základě výkonu rozhodnutí pro některou z přednostních pohledávek, a to včetně výkonu rozhodnutí, kterým je vymáháno výživné nezaopatřených dětí nebo pohledávka za náhradní výživné, které nebyly uspokojeny srážkami k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí.

(2) Pořadí přednostních pohledávek se řídí dnem, kdy bylo věznici doručeno nařízení výkonu rozhodnutí. Bylo-li věznici téhož dne doručeno nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek a nestačí-li provedená srážka k jejich plnému uspokojení, uspokojí se tyto pohledávky poměrně.

(3) Při srážkách k úhradě přednostních pohledávek se z první poloviny částky určené k úhradě přednostních pohledávek uspokojí bez zřetele na pořadí nejprve pohledávky výživného, poté pohledávky za náhradní výživné, a teprve pak podle pořadí ostatní přednostní pohledávky. Nepostačí-li tato polovina k uspokojení všech pohledávek výživného, uspokojí se nejprve běžné výživné všech oprávněných a pak teprve nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Nebylo-li takto uspokojeno ani běžné výživné všech oprávněných, rozdělí se mezi ně určená částka poměrně podle výše běžného výživného. Nepostačí-li tato polovina k uspokojení všech pohledávek za náhradní výživné, uspokojí se tyto pohledávky podle poměru běžného výživného.

(4) Přednostní pohledávky, které nebyly uspokojeny z první poloviny částky určené k úhradě přednostních pohledávek, se uspokojují z druhé poloviny této částky.

§ 39g

Srážky k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému

(1) Z částky sražené k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému se uspokojuje rovněž pohledávka na náklady výkonu trestu odsouzeného, který odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil nebo který je poživitelem důchodu nebo výsluhového příspěvku, který nebyl zaslán na zvláštní účet, v části, ve které nebyla uspokojena srážkou k úhradě nákladů výkonu trestu.

(2) Z částky sražené k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému se uspokojují též další náklady spojené s výkonem trestu podle § 36, náklady výkonu vazby podle § 21c zákona o výkonu vazby, další náklady spojené s výkonem vazby podle § 21a zákona o výkonu vazby, náhrada škody podle § 38 a 39a a podle § 21b zákona o výkonu vazby a pohledávka na náhradu sociálního kapesného podle § 26a odst. 3.

(3) Při srážkách k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému se z první poloviny částky určené k úhradě dalších pohledávek vůči odsouzenému uspokojí bez zřetele na pořadí nejprve pohledávka za náklady výkonu trestu podle odstavce 1 a poté podle pořadí ostatní pohledávky.

(4) Na stanovení pořadí dalších pohledávek se použije obdobně § 39f odst. 2.

§ 39h

Kapesné

(1) S kapesným může odsouzený volně nakládat, nestanoví-li tento zákon jinak. Náklady na odeslání peněz z kapesného nese odsouzený; nemá-li dostatek peněz na jejich odeslání, odečte věznicе tyto náklady z odesílaných peněz.

(2) Ministerstvo stanoví vyhláškou nejvyšší částku, kterou může mít odsouzený k dispozici jako kapesné; kapesné převyšující tuto částku se převede na úložné. Po dobu, po kterou byla odsouzenému udělena odměna zvýšení kapesného, se nejvyšší částka kapesného zvyšuje o částku odpovídající této odměně.

(3) Kapesné převyšující částku stanovenou vyhláškou pro určení sociálního kapesného se převede na úložné, dokud úložné nedosáhne výše stanovené podle § 39i odst. 1 písm. a).

(4) Kapesné se zvyšuje o poskytnuté sociální kapesné.

(5) Byla-li odsouzenému udělena odměna zvýšení kapesného, k jeho zvýšení se využijí peněžní prostředky z úložného.

(6) Byl-li odsouzenému udělen kázeňský trest snížení kapesného, částka, o kterou bylo kapesné sníženo, se převede na úložné.

(7) V kalendářním měsíci, ve kterém odsouzený odmítl pracovat nebo bez závažného důvodu do práce nenastoupil, může být kapesné nejvýše ve výši částky stanovené vyhláškou pro určení sociálního kapesného.

§ 39i

Úložné

(1) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) částku úložného, se kterou se odsouzenému po dobu výkonu trestu neumožní nakládat, a
- b) výši úložného, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v odstavci 2.

(2) Úložné převyšující částku, se kterou se odsouzenému po dobu výkonu trestu neumožní nakládat, a nedosahující výše stanovené podle odstavce 1 písm. b), může odsouzený použít, pokud za tím účelem nemůže použít jiné peněžní prostředky, pouze na úhradu

- a) nákladů na zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění a regulačních poplatků, na nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem,
- b) nezbytných nákladů spojených s těhotenstvím a porodem odsouzené nebo péčí o dítě, které má odsouzená ve výkonu trestu u sebe,
- c) nákladů spojených s pořízením nezbytných osobních dokladů nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání po propuštění, nebo

d) správních poplatků nebo odměny vynaložených v souvislosti s ověřením podpisu odsouzeného.

(3) S úložným převyšujícím výši, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v odstavci 2, může odsouzený volně nakládat až po provedení srážek k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, nákladů výkonu trestu, přednostních pohledávek a dalších pohledávek vůči odsouzenému. Náklady na odeslání peněz z úložného nese odsouzený; neměli dostatek peněz na jejich odeslání, odečte věznice tyto náklady z odesílaných peněz.

(4) Úložné se zvyšuje o částky vzniklé zaokrouhlováním.

§ 39j

Nakládání s účelově vázanými peněžními prostředky a peněžitou odměnou

(1) Peníze zaslané odsouzenému, které byly při zaslání výslovně určeny na úhradu nákladů na zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění a regulačních poplatků a na nákup nezbytných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předepsaných lékařem, lze použít pouze na úhradu uvedených nákladů.

(2) Výživné na dítě včetně náhradního výživného, příspěvek na úhradu nákladů spojených s těhotenstvím a porodem, přídavek na dítě, peněžítá pomoc v mateřství, rodičovský příspěvek, sirotčí důchod náležející dítěti a jiné peníze zaslané odsouzené těhotné ženě nebo matce mající ve výkonu trestu u sebe dítě, které byly při zaslání výslovně určeny na úhradu potřeb dítěte, lze použít pouze na úhradu potřeb dítěte.

(3) S peněžitou odměnou udělenou podle tohoto zákona uloženou na zvláštním účtu může odsouzený volně nakládat. Ustanovení § 39h odst. 1 věta druhá se použije obdobně.

§ 39k

Výplata peněz při propuštění z výkonu trestu

(1) Při propuštění z výkonu trestu věznice odsouzenému vyplatí v hotovosti peníze uložené na zvláštním účtu, z nichž už nebudou prováděny srážky podle tohoto zákona za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu. Nelze-li v hotovosti provést výplatu celé částky určené podle věty první, vyplatí se alespoň kapesné, sociální kapesné, úložné do výše, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2, a peněžítá odměna udělená podle tohoto zákona. Zbylou částku poukáže věznice poštovní poukázkou nebo ji odešle na své náklady na adresu nebo účet, které odsouzený uvedl, nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy byl propuštěn.

(2) Zbylé peníze uložené na zvláštním účtu po provedení srážek za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu zašle věznice na základě žádosti odsouzeného na jím uvedený účet anebo poukáže poštovní poukázkou, a to do konce kalendářního měsíce, ve kterém bylo provedeno rozúčtování za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu.

(3) Pokud peníze uvedené v odstavci 1, které nejsou účelově vázanými peněžními prostředky, nepostačují k úhradě nezbytných potřeb odsouzeného po propuštění z výkonu trestu, může ředitel věznice rozhodnout o poskytnutí příspěvku odsouzenému až do výše stanovené vyhláškou ministerstva; při tom ředitel věznice přihlíží i k tomu, zda částku k úhradě těchto potřeb nemá odsouzený na účtu nebo ji nemůže získat jiným způsobem, zejména od příbuzných nebo zastupitelského úřadu státu, jehož je státním občanem.

(4) Příspěvek poskytnutý podle odstavce 3 je odsouzený povinen věznici vrátit. V rozhodnutí podle odstavce 3 ředitel věznice stanoví lhůtu, ve které je odsouzený povinen poskytnutý příspěvek vrátit, a poučí jej, že peníze, které mu mají být vyplaceny podle odstavce 2, se započtou vůči poskytnutému příspěvku. Při správě placení příspěvku, který je odsouzený povinen vrátit, a pro vymáhání pohledávky na vrácení tohoto příspěvku se použije obdobně § 36a odst. 2 a 4.

(5) Účelově vázané peněžní prostředky, peněžitou odměnu udělenou podle tohoto zákona, kapesné a úložné do výše, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2, které byly vyplaceny podle odstavců 1 a 2, a příspěvek poskytnutý podle odstavce 3 anebo pohledávky ve výši těchto peněžních prostředků, byly-li peníze zaslané na účet, nelze postihnout výkonem rozhodnutí.

§ 39l

Nakládání s penězi odsouzeného po nástupu do výkonu vazby nebo zabezpečovací detence

(1) Nastoupil-li odsouzený po výkonu trestu do výkonu vazby, peníze uložené na zvláštním účtu, z nichž už nebudou prováděny srážky podle tohoto zákona za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu, se po nástupu do výkonu vazby převedou na účet věznice, ve které odsouzený vykonává vazbu. Zbylé peníze uložené na zvláštním účtu se zašlou po provedení srážek za poslední kalendářní měsíc výkonu trestu. Účelově vázané peněžní prostředky se dále evidují jako účelově vázané peněžní prostředky podle zákona o výkonu vazby.

(2) Nastoupil-li odsouzený po výkonu trestu do výkonu zabezpečovací detence, postupuje se při nakládání s penězi uloženými na zvláštním účtu obdobně jako při přemístění odsouzeného do jiné věznice.

§ 39m

Zvláštní ustanovení o srážkách u odsouzených po rozhodnutí o úpadku

(1) Pokud bylo rozhodnuto o úpadku odsouzeného, zašle věznice na účet určený insolvenčním správcem částku odpovídající srážkám k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí, přednostních pohledávek a dalších pohledávek vůči odsouzenému podle tohoto dílu a částku úložného převyšující výši stanovenou vyhláškou ministerstva, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2; souhlas odsouzeného se nevyžaduje. Pro určení výše částky na srážku k úhradě nákladů na výživu nezaopatřených dětí vychází věznice z údajů poskytnutých insolvenčním správcem.

(2) Podle odstavce 1 postupuje věznice od doručení vyrozumění insolvenčního správce o vydání rozhodnutí, v jehož důsledku lze postihnout majetek nebo příjmy odsouzeného, až do doručení vyrozumění o vydání rozhodnutí, kterým insolvenční řízení odsouzeného končí nebo které má vliv na provádění srážek z peněz odsouzeného uložených na zvláštním účtu.

(3) Je-li to možné, informuje věznice nejméně měsíc před očekávaným skončením výkonu trestu odsouzeného uvedeného v odstavci 1 insolvenčního správce o předpokládaném dni ukončení výkonu trestu a sdělí mu, kdy odešle poslední částku podle odstavce 1. Byl-li odsouzený podmíněně propuštěn nebo byl-li výkon trestu z jiných důvodů předčasně ukončen, věznice informuje insolvenčního správce o těchto skutečnostech bez zbytečného odkladu.“

26. Za § 47 se vkládá nový § 47a, který včetně nadpisu zní:

„§ 47a

Pokuta

(1) Při výměře pokuty je třeba přihlídnout též k osobním poměrům odsouzeného.

(2) Výše pokuty nesmí být vyšší než částka, kterou má odsouzený na zvláštním účtu a se kterou může volně nakládat.

(3) Věznice výkon pokuty provede převodem postupně z

a) kapesného,

b) peněžité odměny udělené podle tohoto zákona a

c) části úložného, s kterou může odsouzený volně nakládat.

(4) Částka získaná výkonem pokuty je příjmem státního rozpočtu.“

27. V § 52 odst. 4 větě první se text „e)“ nahrazuje textem „d)“.

28. V § 52 odst. 4 větě druhé se text „d)“ nahrazuje textem „c)“.

29. V § 67b se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „; ustanovení § 28 odst. 2 písm. k) se použije obdobně“.

30. V § 73a písm. c) se slovo „výkonem“ nahrazuje slovy „dodržováním právních předpisů při výkonu“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Při nakládání s penězi, se kterými může ke dni 31. prosince 2024 odsouzený volně disponovat, se postupuje podle § 39h zákona č. 169/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. S peněžitou odměnou udělenou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nakládá jako s peněžitou odměnou udělenou podle zákona č. 169/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Peníze odsouzeného, se kterými není ke dni 31. prosince 2024 odsouzenému umožněno volně disponovat podle § 25 odst. 3 zákona č. 169/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona převedou na úložné.
3. S penězi, se kterými není ke dni 31. prosince 2024 odsouzenému umožněno volně disponovat podle § 25 odst. 4 zákona č. 169/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se při provádění srážek a rozdělení peněz podle zákona č. 169/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nakládá jako s částkou úložného, která převyšuje výši stanovenou vyhláškou ministerstva, do které lze úložné použít pouze pro účely uvedené v § 39i odst. 2 zákona č. 169/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Pro případy, kdy bylo o úpadku odsouzeného rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a bylo vydáno rozhodnutí, kterým se insolvenční řízení odsouzeného končí nebo které má vliv na provádění srážek z peněz odsouzeného uložených na účtu, na kterém vede věznice peníze odsouzených, se § 39m zákona č. 169/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nepoužije.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o výkonu vazby

Čl. III

Zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění zákona č. 208/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 3/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 52/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 276/2013 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 57/2017 Sb., zákona č. 58/2017 Sb., zákona č. 203/2019 Sb., zákona č. 165/2020 Sb., zákona č. 220/2021 Sb. a zákona č. .../2023 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odst. 2 se věta druhá nahrazuje větou „O použití těchto omezení a donucovacích prostředků, nejde-li o předvádění obviněného mimo objekt věznice, Vězeňská služba bez zbytečného odkladu vyrozumí státního zástupce, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu vazby.“.
2. V § 13 odst. 3 větě druhé, § 13a odst. 3 větě druhé a v § 16 odst. 3 větě poslední se slovo „finanční“ nahrazuje slovem „peněžní“.
3. V nadpisu § 16 se slova „, **přijímání balíčků a peněz**“ nahrazují slovy „**a přijímání balíčků**“.
4. V § 16 se odstavec 4 zrušuje.
5. V § 18 odst. 7 větě poslední se slova „, jakož i státního zástupce, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu vazby,“ zrušují.
6. V § 20 odst. 2 se slova „Vězeňská služba“ nahrazují slovy „Zaměstnanci Vězeňské služby“ a za slovo „zástupce“ se vkládají slova „, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu vazby“.
7. V § 20 se doplňuje odstavec 6, který zní:
„(6) Věznice bez odkladu vyrozumí státního zástupce, který vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu vazby, jestliže dojde
a) k úmrtí obviněného,
b) k pokusu obviněného o sebevraždu,